

รายงานสถานการณ์ศัตรูพืชไร่

วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
โทร. ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔ โทรสาร ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔
E-mail: doae.pmd2566@gmail.com

สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชที่สำคัญ

ศัตรูพืชไร่

๑. สถานการณ์การปลูกพืชไร่

๑.๑	พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังทั้งหมด ๕๕ จังหวัด	รวมพื้นที่ยืนต้น	๙,๗๙๒,๘๑๒.๕๓ ไร่
๑.๒	พื้นที่ปลูกอ้อยทั้งหมด ๕๔ จังหวัด	รวมพื้นที่ยืนต้น	๓,๕๖๓,๒๙๗.๙๕ ไร่
๑.๓	พื้นที่ปลูกข้าวโพดทั้งหมด ๖๑ จังหวัด	รวมพื้นที่ยืนต้น	๒,๓๖๗,๕๔๖.๕๗ ไร่
๑.๔	พื้นที่ปลูกสับปะรดทั้งหมด ๖๑ จังหวัด	รวมพื้นที่ยืนต้น	๓๒๐,๗๒๕.๙๖ ไร่

๒. สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชที่สำคัญ

๒.๑ ศัตรูมันสำปะหลัง

๒.๑.๑ เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง พื้นที่ระบาด ๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี สกลนคร ขอนแก่น ชัยภูมิ และจังหวัดจันทบุรี รวมจำนวน ๗๖.๕๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐๑ ของพื้นที่ปลูก พื้นที่ระบาดลดลง ๗.๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๘๓.๕๕ ไร่)

๑)	มันสำปะหลังอายุ ๓ - ๕ เดือน	จำนวน	๒๕.๕๐ ไร่
๒)	มันสำปะหลังอายุ ๖ - ๘ เดือน	จำนวน	๓๖.๐๕ ไร่
๓)	มันสำปะหลังอายุมากกว่า ๘ เดือน	จำนวน	๑๕.๐๐ ไร่

๒.๑.๒ เพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพู พื้นที่ระบาด ๒ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดอุบลราชธานี มันสำปะหลังอายุน้อยกว่า ๓ - ๕ เดือน จำนวน ๓.๗๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐๐๔ ของพื้นที่ปลูก พื้นที่ระบาดคงที่

๒.๑.๓ ไรแดง พื้นที่ระบาด ๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี สุรินทร์ ระยอง นครราชสีมา และจังหวัดอุบลราชธานี รวมจำนวน ๓๑.๐๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐๐๓ ของพื้นที่ พื้นที่ระบาดคงที่

๑)	มันสำปะหลังอายุ ๓ - ๕ เดือน	จำนวน	๒๓.๐๐ ไร่
๒)	มันสำปะหลังอายุ ๖ - ๘ เดือน	จำนวน	๕.๐๐ ไร่
๓)	มันสำปะหลังอายุมากกว่า ๘ เดือน	จำนวน	๓.๐๐ ไร่

๒.๑.๔ เพลี้ยหอย พื้นที่ระบาด ๒ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดกาฬสินธุ์ รวมจำนวน ๑๒.๐๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐๐๑ ของพื้นที่ปลูก พื้นที่ระบาดคงที่

๑)	มันสำปะหลังอายุน้อยกว่า ๓ เดือน	จำนวน	๒.๐๐ ไร่
๒)	มันสำปะหลังอายุ ๓ - ๕ เดือน	จำนวน	๑๐.๐๐ ไร่

๒.๑.๕ โรคพุ่มแจ้ พื้นที่ระบาด ๒ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี และจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน ๔๐.๐๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐๐๔ ของพื้นที่ปลูก พื้นที่เพิ่มขึ้น ๗.๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๓๓.๐๐ ไร่)

๑)	มันสำปะหลังอายุ ๖ - ๘ เดือน	จำนวน	๒๙.๐๐ ไร่
๒)	มันสำปะหลังอายุมากกว่า ๘ เดือน	จำนวน	๑๑.๐๐ ไร่

๒.๑.๖ โรคโคนเน่าหัวเน่า พื้นที่ระบาด ๗ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น ลำปาง บุรีรัมย์ ตาก ชลบุรี อุบลราชธานี และจังหวัดนครราชสีมา จำนวน ๑,๔๘๖.๐๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๑๕ ของพื้นที่ปลูก พื้นที่ระบาดลดลง ๔๙๖.๕๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑,๙๘๒.๕๐ ไร่)

๑) มันสำปะหลังอายุ ๓ - ๕ เดือน	จำนวน	๒๓.๐๐ ไร่
๒) มันสำปะหลังอายุ ๖ - ๘ เดือน	จำนวน	๑,๔๖๑.๐๐ ไร่
๓) มันสำปะหลังอายุมากกว่า ๘ เดือน	จำนวน	๒.๐๐ ไร่

๒.๑.๗ โรคใบด่างมันสำปะหลัง พบการระบาดในพื้นที่ ๓๔ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา สระแก้ว อุทัยธานี กาญจนบุรี ชัยภูมิ ชลบุรี ขอนแก่น สุพรรณบุรี ปราจีนบุรี อุบลราชธานี เพชรบุรี ชัยนาท ฉะเชิงเทรา นครสวรรค์ บุรีรัมย์ กำแพงเพชร ยโสธร ระยอง มหาสารคาม กาฬสินธุ์ มุกดาหาร พิชณุโลก ราชบุรี ศรีสะเกษ สระบุรี เพชรบูรณ์ พิจิตร สุโขทัย จันทบุรี อุดรดิตถ์ สุรินทร์ สกลนคร ร้อยเอ็ด และจังหวัดหนองคาย รวมจำนวน ๑๘๕,๓๙๔.๘๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๘๙๓ ของพื้นที่ปลูก พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๘,๐๙๓.๘๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๗๗,๓๐๑.๐๐ ไร่)

๑) มันสำปะหลังอายุน้อยกว่า ๓ เดือน	จำนวน	๘,๘๘๔.๐๐ ไร่
๒) มันสำปะหลังอายุ ๓ - ๕ เดือน	จำนวน	๖๒,๙๗๗.๖๐ ไร่
๓) มันสำปะหลังอายุ ๖ - ๘ เดือน	จำนวน	๘๑,๔๖๘.๒๕ ไร่
๔) มันสำปะหลังอายุมากกว่า ๘ เดือน	จำนวน	๓๒,๐๖๕.๐๐ ไร่

๒.๒ ศัตรูอ้อย

๒.๒.๑ หนอนกออ้อย พบการระบาดในพื้นที่ ๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุทัยธานี นครราชสีมา ชัยนาท บุรีรัมย์ และจังหวัดนครพนม อ้อยอายุ ๔ - ๙ เดือน จำนวน ๓,๘๕๒.๐๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๐๘ ของพื้นที่ปลูก พื้นที่ระบาดลดลง ๘.๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๓,๘๖๐.๐๐ ไร่)

๒.๒.๒ ตัวหนวดยาว พบการระบาดในพื้นที่ ๒ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดพิจิตร และจังหวัดนครราชสีมา จำนวน ๕๐๑.๐๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๑๔๑ ของพื้นที่ปลูก พื้นที่ระบาดลดลง ๒.๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๕๐๓.๐๐ ไร่)

๑) อ้อยอายุ ๔ - ๙ เดือน	จำนวน	๕๐๐.๐๐ ไร่
๒) อ้อยอายุมากกว่า ๙ เดือน	จำนวน	๑.๐๐ ไร่

๒.๒.๓ โรคใบขาวอ้อย พบการระบาดในจังหวัดขอนแก่น จำนวน ๑๖.๐๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐๐๔ ของพื้นที่ปลูก พื้นที่ระบาดคงที่

๑) อ้อยอายุน้อยกว่า ๔ เดือน	จำนวน	๑๑.๐๐ ไร่
๒) อ้อยอายุ ๔ - ๙ เดือน	จำนวน	๕.๐๐ ไร่

๒.๓ ศัตรูข้าวโพด พบการระบาดหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (Fall armyworm) พื้นที่ระบาด ๘ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี นครราชสีมา ชัยนาท ยะลา พัทลุง เชียงใหม่ สตูล และจังหวัดสระแก้ว จำนวน ๑๒๗.๙๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐๕๔ ของพื้นที่ปลูก พื้นที่ระบาดลดลง ๕๔๓.๑๓ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๖๗๑.๐๘ ไร่)

๑) พื้นที่ระบาดรุนแรงน้อย	จำนวน	๙๓.๗๐ ไร่
๒) พื้นที่ระบาดรุนแรงมาก	จำนวน	๓๔.๒๕ ไร่

๒.๔ สัปดาห์ระบาด พบการระบาดของโรคเหี่ยว พื้นที่ระบาด ๒ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตราด และจังหวัดระยอง รวมจำนวน ๘๗.๕๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๒๗ ของพื้นที่ปลูก พื้นที่ระบาดลดลง ๐.๕๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๘๘.๐๐ ไร่)

๓. การดำเนินงานในพื้นที่ระบาด

๓.๑ การควบคุมศัตรูมันสำปะหลัง

๓.๑.๑ รณรงค์ควบคุมศัตรูมันสำปะหลังโดยวิธีผสมผสานในพื้นที่ระบาดอย่างต่อเนื่อง

๓.๑.๒ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืชที่ ๑ - ๙ ร่วมกับศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนในพื้นที่เสี่ยง ดำเนินการผลิตขยายแตนเบียน *Anagyrus lopezi* แมลงช้างปีกใส และเชื้อราไตรโคเดอร์มาเพื่อควบคุมศัตรูมันสำปะหลังในพื้นที่

๓.๑.๓ ไรแดง สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี ในพื้นที่ที่พบการระบาด ได้แนะนำเกษตรกรให้นำน้ำแถมมันสำปะหลัง หากมีการระบาดรุนแรง แนะนำให้พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดไรแดง ตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร รวมทั้งประชาสัมพันธ์ ให้ปรึกษาและแนะนำผ่านเวทีการจัดอบรม ศจช.

๓.๑.๔ ไรค่อมแจ้ สำนักงานเกษตรจังหวัด และสำนักงานเกษตรอำเภอ ลงพื้นที่สร้างการรับรู้ให้คำแนะนำเกษตรกรสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ ในพื้นที่ที่พบการระบาดให้ขุดหรือถอนต้นที่เป็นโรคไปเผาทำลายนอกแปลง ใช้พันธุ์ที่ปลอดโรค และไม่ใช้ท่อนพันธุ์จากแปลงที่เป็นโรคมารปลูกในฤดูปลูกถัดไป

๓.๑.๕ ไรค่อมเน่าหัวเน่ามันสำปะหลัง เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่สำรวจพื้นที่ระบาด เนื่องจากช่วงนี้ในบางพื้นที่มีฝนตก โดยเจ้าหน้าที่ได้ให้คำแนะนำในการป้องกันกำจัดตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร

๓.๑.๖ ไรค่อมใบต่างมันสำปะหลัง สร้างการรับรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง เกี่ยวกับความสำคัญ ปัจจัยที่มีผลต่อการระบาดของไรค่อมใบต่างมันสำปะหลัง แนวทางเฝ้าระวัง และการป้องกันกำจัด รวมทั้งส่งเสริมให้เกษตรกรใช้พันธุ์มันสำปะหลังสะอาดและทนทานไรค่อมใบต่างมันสำปะหลัง ได้แก่ พันธุ์ระยอง ๗๒ เกษตรศาสตร์ ๕๐ และพันธุ์ห้วยบง ๖๐ ที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานราชการ ยกเว้นพันธุ์อ่อนแอต่อไรค่อมใบต่างมันสำปะหลัง ได้แก่ ระยอง ๑๑ และ CMR ๔๓-๐๘-๘๙ และมีการประชาสัมพันธ์แหล่งพันธุ์มันสำปะหลังสะอาดให้เกษตรกรทราบ โดยสามารถติดต่อได้ที่สำนักงานเกษตรจังหวัดใกล้บ้าน

๓.๒ การควบคุมศัตรูอ้อย

๓.๒.๑ รณรงค์ควบคุมศัตรูอ้อยโดยวิธีผสมผสานในพื้นที่ที่อาจเกิดการระบาดของศัตรูอ้อย ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานภาครัฐ และสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับสถานการณ์การระบาดของศัตรูอ้อยในพื้นที่เสี่ยง และป้องกันก่อนเกิดการระบาดอย่างต่อเนื่อง

๓.๒.๒ หนอนกออ้อย สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี ลงพื้นที่สำรวจพื้นที่ระบาดพบการระบาดในอ้อยอายุประมาณ ๔ - ๕ เดือน เนื่องจากมีการระบาดเพิ่มขึ้น ทำให้ต้องมีการใช้สารเคมีในการกำจัดในแปลงที่พบมาก และประสาน ศจช. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงโรงงานน้ำตาลช่วยผลิต และแนะนำการผลิตขยายแมลงหางหนีบเพื่อใช้ควบคุมแก่เกษตรกร

๓.๒.๓ ดั้วหวดตาย สำนักงานเกษตรอำเภอสว่างมุ้ง และสำนักงานเกษตรจังหวัดพิจิตร ลงพื้นที่สำรวจพื้นที่ระบาด พบการระบาดในอ้อยต่อ ๓ ได้ให้คำแนะนำเกษตรกรโดยการเปิดไฟล่อ จับตัวเต็มวัยมารับประทาน ปริกษาศทอ. พิษณุโลก เพื่อขอรับการสนับสนุนเชื้อราเมธาไรเซียม และแนะนำการใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร

๓.๓ การควบคุมศัตรูข้าวโพด

หนอนกระตุ้ข้าวโพดลายจุด แนะนำเกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ เก็บกลุ่มไข่หรือตัวหนอนทำลายทิ้งนอกแปลง ใช้ศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ แมลงหางหนีบ มวนเพศฆาต มวนพิฆาต และแตนเบียนไข่ทริโคแกรมมา หากพบการระบาดรุนแรงควรพ่นสารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร

๓.๔ การควบคุมศัตรูสับปะรด

ประชาสัมพันธ์และแจ้งเตือนการระบาดของโรคเหี่ยวในสับปะรด เพื่อให้เกษตรกรเฝ้าระวังการระบาดในพื้นที่ ถอนต้นที่เป็นโรคไปทำลายนอกแปลง แนะนำเกษตรกรใช้หน่อพันธุ์ปลอดโรค และให้กำจัดเพลี้ยแป้งซึ่งเป็นพาหะของโรคเหี่ยวสับปะรด

แจ้งเตือนการระบาดของศัตรูพืช โดยการจัดทำข่าวเตือนการระบาดของศัตรูพืช เผยแพร่ทางเว็บไซต์กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย และสื่อโซเชียลมีเดีย

๔. คำแนะนำและการป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่พบการระบาด

พืช	ศัตรูพืช	การป้องกันกำจัด
1. มันสำปะหลัง	1. เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง	<p>1. ไถและพรวนดิน เพื่อลดปริมาณของเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังที่อยู่ในดิน</p> <p>2. ใช้ท่อนพันธุ์ที่สะอาด ปราศจากเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง</p> <p>3. การควบคุมโดยใช้ศัตรูธรรมชาติ ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none">- แมลงช้างปีกใส โดยระยะที่เหมาะสมคือ ระยะไข่ที่ใกล้ฟักเป็นตัวอ่อน อัตราการปล่อยในพื้นที่ระบาดน้อย 100 ตัว ต่อไร่ หรือในพื้นที่ระบาดมาก 200 – 500 ตัว ต่อไร่ โดยปล่อยประมาณ 4 ครั้ง- แตนเบียนเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพู ควรปล่อยให้กระจายทั่วแปลง เนื่องจากแตนเบียนเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพูเจริญเติบโตเร็ว และขยายพันธุ์ได้อย่างน้อย 10 เท่า ในทุกชั่วอายุ โดยปล่อยในอัตรา 50 คู่ ต่อไร่ เมื่อเริ่มพบการระบาด หรือปล่อยในอัตรา 200 คู่ต่อไร่ เมื่อพบการระบาดรุนแรง และหลังปล่อยแตนเบียนและหลังปล่อยแตนเบียนเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพู ให้งดการพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช <p>4. แخذท่อนพันธุ์ด้วยสารฆ่าแมลง เป็นเวลา 5 – 10 นาที ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none">- ไทอะมีทอกแซม (thiamethoxam) 25% WG อัตรา 4 กรัม- อิมิดาโคลพริด (imidacloprid) 70% WG อัตรา 4 กรัม- ไดโนทีฟูแรน (dinotefuran) 10% WP อัตรา 40 กรัม <p>โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร</p> <p>5. เมื่อพบการระบาด ถอนต้นมันสำปะหลังและเก็บทำลายนอกแปลง</p> <p>6. พ่นสารฆ่าแมลงเฉพาะจุดที่พบเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none">- ไทอะมีทอกแซม (thiamethoxam) 25% WG อัตรา 4 กรัม- อิมิดาโคลพริด (imidacloprid) 70% WG อัตรา 4 กรัม- โคลไทอะนิน (clothianidin) 16 % SG อัตรา 10 กรัม- ไดโนทีฟูแรน (dinotefuran) 10% WP อัตรา 20 กรัม- โพรไทโอฟอส (prothiofos) 50% EC อัตรา 20 มิลลิลิตร- พิริมีฟอส-เมทิล (pirimiphos-methyl) 50% EC อัตรา 50 มิลลิลิตร โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร
	2. ไรแดง	

พืช	ศัตรูพืช	การป้องกันกำจัด
		<p>เป็นระยะเวลานาน</p> <p>3. หากเริ่มพบการเข้าทำลายของไรแดงควรเก็บทิ้งหรือทำลายเพื่อลดการเพิ่มปริมาณของไรแดง ในสภาพที่เหมาะสมอาจเกิดการระบาดขึ้นอย่างรวดเร็ว</p> <p>4. พ่นสารฆ่าแมลง ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - เฮกซีไทอะซอกซ์ (hexythiazox) 1.8% EC อัตรา 100 มิลลิลิตร - ทีบูเฟนไพเรด (tebufenpyrad) 36% EC อัตรา 5 - 10 มิลลิลิตร - ไพริดาเบน (pyridaben) 20% WP อัตรา 10 - 15 กรัม - ไซฟลูมิโทเฟน (cyflumetofen) 20% EC อัตรา 10 มิลลิลิตร - สไปโรมีซิเฟน (spiromesifen) 24% SC อัตรา 10 มิลลิลิตร <p>โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นเมื่อพบไรแดงทำลายบริเวณใบส่วนยอด และใบส่วนล่างเริ่มแสดงอาการเหี่ยว โดยเฉพาะพืชยังเล็ก พ่นให้ทั่วทั้งต้น ใต้ใบ และบนใบ จำนวน 1 - 2 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน</p>
	3. เพลี้ยหอย	<p>1. ใช้ท่อนพันธุ์ที่สะอาด ปราศจากเพลี้ยหอย</p> <p>2. ให้แช่ท่อนพันธุ์ด้วยสารฆ่าแมลง ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - มาลาไธออน (malathion) 83% EC อัตรา 80 มิลลิลิตร - ไทอะมีทอกแซม (thiamethoxam) 25% WG อัตรา 4 กรัม - อิมิดาโคลพริด (imidacloprid) 70% WG อัตรา 4 กรัม <p>โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร แช่ท่อนพันธุ์นาน 10 นาที ผึ่งให้แห้งก่อนปลูก</p> <p>3. หากพบการระบาด ให้ถอนต้นมันสำปะหลังที่พบเพลี้ยหอยและเก็บไปทำลายนอกแปลง</p> <p>4. พ่นสารฆ่าแมลง ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - ไทอะมีทอกแซม (thiamethoxam) 25% WG อัตรา 4 กรัม - อิมิดาโคลพริด (imidacloprid) 70% WG อัตรา 4 กรัม <p>โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมกับไวต์ออยล์ (whiteoil) 67% EC อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเฉพาะจุดที่พบเพลี้ยหอยเข้าทำลาย</p>
	4. โรคพุ่มแจ้ (เชื้อไฟโตพลาสมา)	<p>1. ใช้พันธุ์ที่ปลอดโรค หรือจากต้นพันธุ์มันสำปะหลังที่ไม่แสดงอาการของโรค</p> <p>2. ขุดหรือถอนต้นที่เป็นโรคไปเผาทำลายนอกแปลง</p> <p>3. หลีกเลี่ยงการขนย้ายท่อนพันธุ์จากแหล่งที่มีโรคไปสู่แหล่งที่ยังไม่เคยมีการระบาด</p>

พืช	ศัตรูพืช	การป้องกันกำจัด
		<p>4. กำจัดวัชพืชที่แหล่งพักเชื้อ หรือเป็นที่อาศัยของแมลงพาหะนำโรคในแปลง เช่น ต้นสาบม่วง</p> <p>5. กำจัดแมลงพาหะนำโรค เช่น เพลี้ยจักจั่น</p>
	<p>5. โรคโคนเน่าหัวเน่า (เชื้อรา <i>Phytophthora</i> spp. / เชื้อรา <i>Fusarium</i> spp.)</p>	<p>1. หากพื้นที่ปลูกเป็นดินดาน ควรไถระเบิดชั้นดินดาน และตากดินไว้อย่างน้อย 2 สัปดาห์ ก่อนปลูก</p> <p>2. แปลงปลูกควรรยกร่อง เพื่อไม่ให้มีน้ำท่วมขัง</p> <p>3. ใช้ท่อนพันธุ์จากแหล่งที่ไม่มีการระบาดของโรค</p> <p>4. ก่อนปลูกแช่ท่อนพันธุ์ด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> - เมทาแลกซิล (metalaxyl) 25% WP อัตรา 20-50 กรัม - ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม (fosetyl-aluminium) 80% WP อัตรา 50 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร แช่ท่อนพันธุ์เป็นเวลา 10 นาที <p>5. ควรจัดระยะปลูกให้เหมาะสม เพื่อให้ทรงพุ่มโปร่ง ทำให้สภาพแวดล้อมไม่เหมาะต่อการระบาดของโรค</p> <p>6. เมื่อพบต้นที่แสดงอาการของโรค ถอนนำไปทำลายนอกแปลง แล้วโรยปูนขาว หรือราดด้วยสาร</p> <ul style="list-style-type: none"> - เมทาแลกซิล (metalaxyl) 25% WP อัตรา 20 - 50 กรัม - ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม (fosetyl-aluminium) 80%WP อัตรา 50 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นบริเวณที่ถอนและโดยรอบห่างออกไปประมาณ 1 เมตร <p>7. หลังเก็บเกี่ยวผลผลิต เก็บเศษเหง้า และเศษซากมันสำปะหลังไปทำลายนอกแปลงปลูก</p> <p>8. ควรทำความสะอาดเครื่องจักรกลการเกษตรที่ใช้ในแปลงที่เป็นโรค</p> <p>9. ในแปลงที่มีการระบาดของโรครุนแรง ควรปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน เช่น อ้อย ข้าวโพด หรือพืชตระกูลถั่ว</p>
	<p>6. โรคใบด่างมันสำปะหลัง (เชื้อไวรัส <i>cassava mosaic virus</i>)</p>	<p>1. ปลูกมันสำปะหลังสะอาดและทนทานโรคใบด่างมันสำปะหลัง ได้แก่ พันธุ์ระยอง 72 เกษตรศาสตร์ 50 และห้วยบง</p> <p>2. ไม่ควรปลูกพันธุ์อ่อนแอต่อโรคใบด่างมันสำปะหลัง ได้แก่ ระยอง 11 และ CMR 43-08-89</p> <p>3. ไม่ใช้ท่อนพันธุ์จากแหล่งที่พบการระบาดของโรค หรือแหล่งที่พบอาการของโรค ท่อนพันธุ์ที่ไม่ทราบแหล่งที่มาและท่อนพันธุ์ที่ปนเปื้อนเชื้อไวรัสใบด่างมันสำปะหลัง</p> <p>4. สุ่มตรวจแปลงมันสำปะหลังอย่างสม่ำเสมอ หากพบต้นเป็นโรค</p> <ul style="list-style-type: none"> - พบโรคกระจายทั่วแปลง ให้ทำลายทั้งแปลง

พืช	ศัตรูพืช	การป้องกันกำจัด
		<ul style="list-style-type: none"> - พบโรคเป็นหย่อม ให้ทำลายเฉพาะต้นเป็นโรค 5. ทำลายต้นมันสำปะหลังที่แสดงอาการของโรคใบต่างด้วย 3 วิธี ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - <u>วิธีฝังกลบ</u> โดยฝังกลบต้นที่เป็นโรค ในหลุมที่ลึกไม่น้อยกว่า 2 - 3 เมตร ราดด้วยสารกำจัดวัชพืช ได้แก่ อะมีทรีน (ametryn) 80% WG หรือซัลเฟนทราโซน (sulfentrazone) 48% SC หรือไดยูรอน (diuron) 80% WP ก่อนกลบด้วยดินหนาไม่น้อยกว่า 0.5 เมตร - <u>วิธีใส่ถุง/กระสอบ</u> โดยนำต้นที่เป็นโรคตัดเป็นท่อนใส่ถุง/กระสอบ มัดปากให้แน่น แล้วนำไปตากแดดไม่น้อยกว่า 7 วัน หรือจนกว่าต้นมันสำปะหลังจะตาย - <u>วิธีบดสับ</u> โดยนำต้นที่เป็นโรคเข้าเครื่องบดป่นหรือเครื่องสับย่อย โดยปูพลาสติกรองพื้นให้เศษต้นที่ถูกทำลายอยู่บนพลาสติก แล้วคลุมกองด้วยพลาสติกตากแดดให้ต้นมันสำปะหลังแห้งตาย 6. กำจัดแมลงหริ่วขาวยาสูบ โดยพ่นสารเคมีกำจัดแมลง ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> - อิมิดาโคลพริด (imidacloprid) 70% WG อัตรา 6 - 12 กรัม - ไบเฟนทรีน (bifenthrin) 2.5% EC อัตรา 30 มิลลิลิตร โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร 7. ฝ้าระวังการระบาดของไวรัสใบต่างในพืชอาศัยอื่นๆ ที่มีแมลงหริ่วขาวยาสูบเป็นพาหะ โดยหลีกเลี่ยงการปลูกพืชอาศัยของแมลงหริ่วขาวยาสูบ เช่น กระจเพรา โหระพา ผักชีฝรั่ง พริกมะเขือ มันฝรั่ง และพืชตระกูลถั่ว และพืชอาศัยของเชื้อไวรัสใบต่างมันสำปะหลัง เช่น สับุดำ ละหุ่ง บริเวณแปลงปลูกมันสำปะหลัง 8. หลีกเลี่ยงการเคลื่อนย้ายท่อนพันธุ์จากแหล่งที่พบอาการของโรคไปสู่แหล่งปลูกอื่น
2. อ้อย	1. หนอนกออ้อย	<ol style="list-style-type: none"> 1. ในแหล่งชลประทาน ควรให้น้ำเพื่อให้อ้อยแตกหน่อชัดเจน 2. ปลอ่ยแตนเบียนไข่ไตรโครแกรมมา อัตรา 30,000 ตัวต่อไร่ ต่อครั้ง ปลอ่ยติดต่อกัน 2 - 3 ครั้ง ใช้ช่วงที่พบกลุ่มไข่ของหนอนกออ้อย 3. ปลอ่ยแมลงหางหนีบอัตรา 500 ตัวต่อไร่ โดยปลอ่ยให้กระจายทั่วแปลง และควรปลอ่ยให้ชิดกออ้อย และใช้ใบอ้อยหรือฟางที่เปียกชื้นคลุม จะช่วยให้โอกาสรอดสูงขึ้น และทำการปลอ่ยซ้ำถ้าการระบาดยังไม่ลดลง ใช้ช่วงที่พบหนอนกออ้อย และกลุ่มไข่ของหนอนกออ้อย ถ้าปลอ่ยแตนเบียนไข่ไตรโครแกรมมา ก็ไม่ต้องปลอ่ยแมลงหางหนีบ เพราะแมลงหางหนีบจะกินแตนเบียนไข่ไตรโครแกรมมา

พืช	ศัตรูพืช	การป้องกันกำจัด
		<p>4. เมื่ออ้อยอายุ 1 เดือน หรือเมื่ออ้อยแสดงอาการยอดเหี่ยว ร้อยละ 10 ควรพ่นสารฆ่าแมลงเดลตาเมทริน (deltamethrin) 3% EC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่น 2 - 3 ครั้ง ห่างกัน 14 วัน</p> <p>5. เมื่อพบการระบาดของหนอนกออ้อยและทำให้อ้อยแสดงอาการยอดเหี่ยวมากกว่าร้อยละ 10 ควรพ่นสารฆ่าแมลง ได้แก่ อินดอกซาคาร์บ (indoxacarb) 15% EC อัตรา 15 มิลลิลิตร หรือ คลอแรนทรานิลิโพรล (chlorantraniliprole) 5.17% SC อัตรา 20 มิลลิลิตร หรือลูเฟนนูรอน (lufenuron) 5% EC อัตรา 20 มิลลิลิตร โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งต่อน้ำ 20 ลิตร</p> <p>***หมายเหตุ ควรหลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีในแปลงที่ปล่อยแตนเบียนไข่ไตรโครแกรมมา และแมลงหางหนีบ</p>
	2. ดั๋งหนวดยาว	<p>ทำการป้องกันกำจัดด้วยวิธีผสมผสาน ได้แก่ <u>อ้อยปลูกใหม่</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. การป้องกันกำจัดด้วยวิธีกล<ul style="list-style-type: none">- ไถพรวนดินแล้วเก็บตัวหนอนและดักแด้ของดั๋งหนวดยาว อ้อยก่อนปลูกอ้อย- จับตัวเต็มวัยของดั๋งหนวดยาวอ้อย หรือเดินเก็บในแปลงอ้อยช่วงพลบค่ำ2. โรยเชื้อราเขียวเมตาไรเซียม อัตรา 10 กิโลกรัมต่อไร่ บนท่อนพันธุ์พร้อมปลูกแล้วกลบดิน3. ใช้สารเคมี ในพื้นที่ที่มีการระบาดรุนแรง<ul style="list-style-type: none">- พ่นสารไพโรนิล 5% SC อัตรา 80 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อัตรา 320 มิลลิลิตรต่อไร่ บนท่อนพันธุ์อ้อยพร้อมปลูกแล้วกลบดิน หรือ- โรยสารไพโรนิล 0.3% G อัตรา 6 กิโลกรัมต่อไร่ บนท่อนพันธุ์อ้อยพร้อมปลูกแล้วกลบดิน <p><u>ระยะอ้อยแตกกอ</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. การป้องกันกำจัดด้วยวิธีกล<ul style="list-style-type: none">- ถ้าพบหน่ออ้อยแห้งตาย ให้ขุดกออ้อยและจับตัวหนอน และดักแด้ของดั๋งหนวดยาวอ้อย ออกมาทำลายนอกแปลง- จับตัวเต็มวัยของดั๋งหนวดยาวอ้อย หรือเดินเก็บในแปลงอ้อยช่วงค่ำ2. เปิดร่องอ้อยแล้วโรยเชื้อราเขียวเมตาไรเซียม อัตรา 10 กิโลกรัม

พืช	ศัตรูพืช	การป้องกันกำจัด
		<p>ต่อไร่ ให้ชิดกออ้อยแล้วกลบดิน</p> <p>3. ใช้สารเคมี ในพื้นที่ที่มีการระบาดของรุนแรง</p> <p>- เปิดร่องอ้อยแล้วพ่นสารฆ่าแมลง พิโพรนิล 5% SC อัตรา 80 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อัตรา 320 มิลลิลิตรต่อไร่ ให้ชิดกออ้อยแล้วกลบดิน</p> <p>- เปิดร่องอ้อยแล้วโรยสารฆ่าแมลง พิโพรนิล 0.3% G อัตรา 6 กิโลกรัมต่อไร่ ให้ชิดกออ้อยแล้วกลบดิน</p> <p>* การใช้เชื้อราเขียวเมตาไรเซียม และสารเคมี ขณะใช้ดินต้องมีความชื้น หรือเป็นพื้นที่ที่สามารถให้น้ำได้</p> <p>** ในช่วงที่ฝนเริ่มตก ดัชนีหยาดน้ำฟ้าจะออกจากดักแต่เป็นตัวเต็มวัย ให้เฝ้าระวังเมื่อฝนตกหนักครั้งแรก ให้สำรวจตัวเต็มวัยในช่วงพลบค่ำ ถ้าไม่พบให้รอฝนตกซ้ำครั้งที่ 2 ให้ทำกับดักหลุมในแปลงอ้อย เพื่อจับตัวเต็มวัย หรือเดินเก็บตัวเต็มวัยในแปลงอ้อยช่วงค่ำ</p>
	3. โรคใบขาวอ้อย	<ol style="list-style-type: none"> 1. ใช้ส่วนขยายพันธุ์ที่ปราศจากโรค เช่น ต้นจากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ หรือท่อนพันธุ์จากแหล่งปลูกที่ไม่มีการเกิดโรคใบขาว 2. แช่ท่อนพันธุ์ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 2 ชั่วโมง ก่อนปลูก 3. ปรับปรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์และให้น้ำอย่างเพียงพอ 4. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบต้นที่เป็นโรค ขุดและนำไปทำลายนอกแปลงปลูก 5. หมั่นกำจัดวัชพืชในแปลงและรอบแปลงปลูก เพื่อลดแหล่งสะสมของเชื้อสาเหตุโรคและแมลงพาหะ 6. ในแปลงที่พบการระบาดของโรครุนแรง ควรไถทำลายต่ออ้อยและคราดตอก่อนนำออกจากแปลงให้หมด เพื่อไม่ให้แหล่งสะสมของเชื้อสาเหตุโรค
3. ข้าวโพด	หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด	<ol style="list-style-type: none"> 1. ไถพรวนและตากดิน เพื่อกำจัดดักแด้ที่อยู่ในดิน 2. เก็บกลุ่มไข่หรือตัวหนอนทำลายทิ้งนอกแปลง 3. คลุกเมล็ดพันธุ์ก่อนปลูก ด้วยสารไซแอนทรานิลิโพรล (cyantraniliprole) 20% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อเมล็ดพันธุ์ 1 กิโลกรัม ใส่สารลงไปในถุงพลาสติกปิดปากถุงให้สนิทหรือใส่ให้ทั่วถุงแล้วจึงเปิดปากถุง นำเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดใส่ลงไป มัดปากถุงโดยทำให้ถุงพองลมเขย่าให้ทั่ว เปิดปากถุงผึ่งเมล็ดพันธุ์ให้แห้งในที่ร่มแล้วจึงนำไปปลูก 4. ปล่อยแมลงศัตรูธรรมชาติ เช่น แตนเบียนไตรโคแกรมมา แมลง

พืช	ศัตรูพืช	การป้องกันกำจัด
		<p>ทางหนีบ มวนพิฆาต เป็นต้น</p> <p>5. ใช้สารชีวภัณฑ์ พ่นด้วยเชื้อแบคทีเรียบาซิลลัส ทูริงเยนซิส สายพันธุ์ไอซาไว หรือสายพันธุ์ เคอร์สตากี้ อัตรา 80 กรัมหรือ มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร</p> <p>6. หากพบการระบาดของรุนแรงควรพ่นสารเคมีตาม ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - สไปนีโทแรม (spinetoram) 12 % SC อัตรา 20 มิลลิลิตร หรือ 25 % WG อัตรา 10 กรัม - อีมาเมกตินเบนโซเอท (emamectin benzoate) 5% WG อัตรา 10 กรัม หรือ 1.92 % EC อัตรา 20 มิลลิลิตร - คลอร์ฟินาเพอร์ (chlorfenapyr) 10% SC อัตรา 30 มิลลิลิตร - เมทอกซีฟีโนไซด์ (methoxyfenozide) + สารสไปนีโทแรม (spinetoram) 30+6% SC อัตรา 30 มิลลิลิตร - อินดอกซาคาร์บ (indoxacarb) 15% EC อัตรา 30 มิลลิลิตร - คลอแรนทรานิลิโพรล (chlorantraniliprole) 5.17% SC อัตรา 30 มิลลิลิตร หรือ ฟลูเบนไดอะไมด์ (flubendiamide) 20% WG อัตรา 10 กรัม <p>โดยเลือกสารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่น ทุก 7 วัน และให้สลักกลุ่มสาร</p>
<p>4. สับปะรด</p>	<p>โรคเหี่ยว (เชื้อไวรัส <i>Pineapple mealybug g wilt associated virus</i>)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทำความสะอาดแปลง เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งอาศัยของมดและ เพลี้ยแป้ง 2. การเตรียมดินให้ตัดต้นและป่นตอเก่าสับปะรดทิ้งไว้ 2 - 3 เดือน พร้อมทั้งเก็บซากเหง้าต้นสับปะรดและซากวัชพืชมาทำลาย นอกแปลง เพื่อกำจัดไวรัสและแมลงพาหะที่ยังอาศัยอยู่ 3. ก่อนปลูกต้องมีการไถและพรวนดินหลายๆ ครั้ง ตากดินอย่างน้อย 2 สัปดาห์ เพื่อลดปริมาณเพลี้ยแป้งและศัตรูชนิดอื่นที่อยู่ในดิน 4. ใช้หน่อพันธุ์ที่สะอาดปราศจากเพลี้ยแป้งและโรคเหี่ยว และ หลีกเลี่ยงการนำหน่อหรือจุกพันธุ์สับปะรดจากแหล่งที่มีการระบาดของโรคไปปลูกหรือขยายพันธุ์ในแหล่งที่ยังไม่มีโรคนี้อะไร 5. แخذหน่อพันธุ์เพื่อกำจัดเพลี้ยแป้งที่ติดมากับหน่อพันธุ์ ด้วย สารเคมีกำจัดแมลงตามคำแนะนำ 6. เมื่อพบต้นเป็นโรคให้ถอนต้นสับปะรดที่แสดงอาการใส่ถุง พลาสติกไปทำลายนอกแปลง ขณะเคลื่อนย้ายต้องระมัดระวังไม่ให้ เพลี้ยแป้งร่วงลงสู่พื้น 7. เมื่อพบการระบาดของเพลี้ยแป้ง ควรกำจัดออกจากแปลง

พืช	ศัตรูพืช	การป้องกันกำจัด
		8. การใช้เหยื่อพิษกำจัดมด หวานสารไฮดรามethylnon (hydramethylnon) 0.73% GR อัตรา 275 กรัม ต่อไร่ หวาน 2 ครั้ง โดยหวานพร้อมปลุก และหลังปลุก 6 เดือน

๕. การคาดการณ์ศัตรูพืช ในช่วงระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

ภาคเหนือ

- มันสำปะหลัง ระวัง เพลี้ยแป้ง โรคพุ่มแจ้ โรคโคนเน่าหัวเน่า โรคแอนแทรคโนส และโรคใบด่าง
- อ้อย ระวัง หนอนกออ้อย ตั๊กแตนปาทังก้า
- ข้าวโพด ระวัง หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด ตั๊กแตนปาทังก้า โรคใบไหม้แผลเล็ก และโรคราน้ำค้าง

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- มันสำปะหลัง ระวัง เพลี้ยแป้ง โรคพุ่มแจ้ โรคโคนเน่าหัวเน่า โรคแอนแทรคโนส และโรคใบด่าง
- อ้อย ระวัง หนอนกออ้อย ตั๊กแตนปาทังก้า และโรคใบขาวอ้อย
- ข้าวโพด ระวัง หนอนเจาะลำต้น หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด ตั๊กแตนปาทังก้า โรคใบไหม้แผลเล็ก และโรคราน้ำค้าง

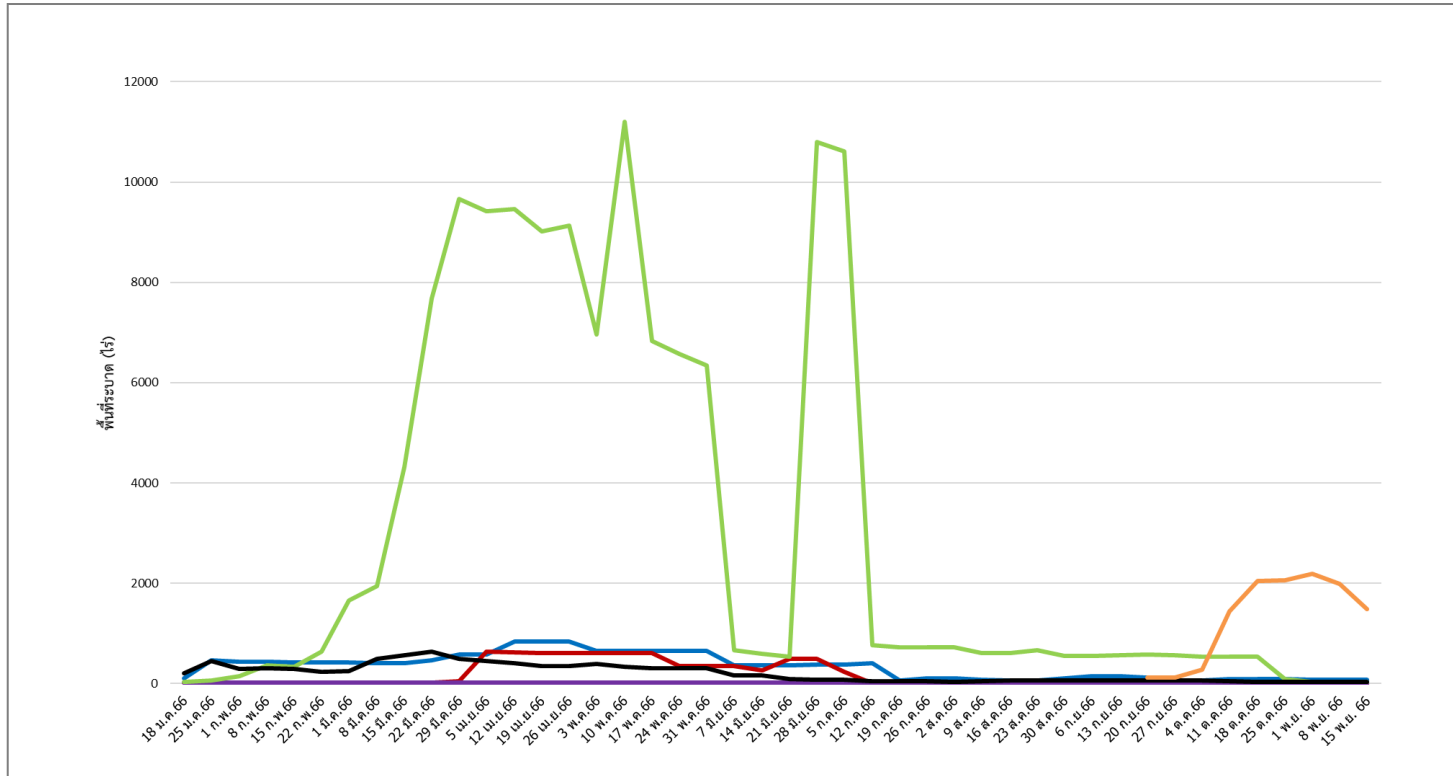
ภาคกลาง และภาคตะวันออก

- มันสำปะหลัง ระวัง เพลี้ยแป้ง โรคพุ่มแจ้ โรคโคนเน่าหัวเน่า โรคแอนแทรคโนส และโรคใบด่าง
- อ้อย ระวัง หนอนกออ้อย ตั๊กแตนปาทังก้า โรคใบขาวอ้อย และโรคเส้ดำ
- ข้าวโพด ระวัง หนอนเจาะลำต้น หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด ตั๊กแตนปาทังก้า และโรคราน้ำค้าง
- สับปะรด ระวัง เพลี้ยแป้ง และโรคเหี่ยว

ภาคใต้

- ข้าวโพด ระวัง หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด ตั๊กแตนปาทังก้า และโรคราน้ำค้าง

กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูมันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๖
ภาพรวมทั้งประเทศ

- █ เพลี้ยแป้ง ๗๖.๕๕ ไร่
- █ เพลี้ยแป้งสีชมพู ๓.๗๕ ไร่
- █ ไรแดง ๓๑.๐๐ ไร่
- █ เพลี้ยหอย ๑๒.๐๐ ไร่
- █ โรคพุ่มแฉ้ ๔๐.๐๐ ไร่
- █ โรคโคนเน่าหัวเน่า ๑,๔๘๖.๐๐ ไร่